Kulturutskottets betänkande

1977/78:7

med anledning av motion om kulturpolitiken

Motionen

I motionen 1976/77:1129 av Yvonne Hedvall m. fl. (m), vars behandling på förslag av kulturutskottet i betänkandet 1976/77:45 uppskjutits till riksmötet 1977/78, yrkas

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om

a. att en kartläggning av kulturutbudet liksom av faktisk och potentiell efterfrågan härav i olika befolkningsgrupper genomförs i enlighet med motionens syfte,

b. att en utredning tillsätts med uppgift att framlägga förslag till en utbyggnad av den kulturella verksamheten för barn och ungdom varvid den kommunala musikskolan bör vara mönsterbildande,

2. att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförs beträffande utbildning av och arbetstillfällen för de professionella kulturskaparna, kommunernas behov av samordning och överblick samt massmedias roll.

Motionärerna berör i korthet en rad kulturpolitiska frågor såsom människors delaktighet i kulturlivet, kulturskaparnas utbildning och sysselsättningsmöjligheter, kulturell verksamhet bland barn och ungdom, kommunernas kulturpolitiska insatser samt Sveriges Radios kulturpolitiska roll.

Syftet med motionen är att genom kartläggnings- och utredningsarbete m. m. öka människornas kulturella aktivitet.

Utskottet

Under den period som gått sedan statsmakterna år 1974 (prop. 1974:28, KrU 1974:15, rskr 1974:248) fattade de grundläggande principbesluten om den statliga kulturpolitiken har riktlinjer för statens insatser på kulturområdet fastställts sektor för sektor. Reformbesluten inom kulturområdet har föregåtts av ett omfattande utredningsarbete. Det övergripande arbetet har utförts framför allt av utredningen statens kulturråd. Därtill har kommit ett rikt utredningsmaterial inom olika delområden.

Statens kulturråd, som inrättades 1974, har enligt sin instruktion att främja förverkligandet av målen för den statliga kulturpolitiken samt att verka för en utveckling av denna politik.

Kulturrådet framhåller i sin anslagsframställning för budgetåret 1978/79 att det nu gäller att följa upp reformbesluten för att se om samhällsinsatserna på kulturområdet svarar mot de krav som ligger i besluten.

I 1975 års kulturproposition uttalades att en av kulturrådets viktigaste

uppgifter är att planera för framtiden. Rådet begär mot denna bakgrund ökade resurser för utredande verksamhet och redogör för en rad projekt, både sådana av allmän kulturpolitisk karaktär och utredningsprojekt inom olika sektorer av kulturområdet. Samtidigt understryker rådet behovet av medel för forsknings- och utvecklingsarbete som kan stödja reformarbetet inom kultursektorn. Vidare kan nämnas att kulturrådet betonar betydelsen av långsiktig planering i systematiserade former och avser att redan under innevarande budgetår inleda en studie om i vilka former en sådan planering bör ske. Rådet framhåller också betydelsen av en utveckling av kulturstatistiken i Sverige. Med nuvarande metoder kan enligt rådet effekterna av hittills gjorda kulturpolitiska insatser inte analyseras med tillräcklig stringens.

Vad utskottet nu redogjort för visar enligt utskottets mening att en särskild kartläggning av kulturutbudet och kulturefterfrågan som begärs i motionen 1976/77:1129 (yrkande 1 a) inte är påkallad. För egen del fäster utskottet stor vikt vid att kulturstatistiken utvecklas i den riktning statens kulturråd önskar, så att underlag skapas för analyser av människornas kulturella villkor och behov. Med det sagda avstyrker utskottet ifrågavarande yrkande i motionen.

Beträffande de frågor i övrigt som tagits upp i motionen och gett anledning till yrkandena 1 b och 2 får utskottet anföra följande.

Så sent som 1976 antog statsmakterna principer för samhällsåtgärder som syftar till att förbättra konstnärernas arbets- och försörjningsmöjligheter (prop. 1975/76:135, KrU 1975/76:35, rskr 1975/76:355). Besluten fattades på grundval av ett omfattande utredningsmaterial.

Flertalet utbildningar inom kulturområdet har antingen utretts under senare år eller utreds f. n. Arbetsmarknadsbedömningar och behovsanalyser innefattas i utredningsarbetet.

Utskottet har vid upprepade tillfällen behandlat frågor om barnkulturen samt om den kommunala musikskolan. I detta sammanhang begränsar sig utskottet till att erinra om den särskilda barnkulturgruppen som arbetar inom utbildningsdepartementet och som enligt vad utskottet erfarit kommer att avlämna en rapport under senhösten. Det bör också nämnas att det i den kommunala musikskolan blivit allt vanligare med olika inslag vid sidan av musiken, exempelvis dans och dramatik. Sådana inslag förekommer nu i ungefär tio procent av kommunerna.

I den kartläggning av barns och ungdomars val av fritidsaktiviteter som statens ungdomsråd nyligen påbörjat utgör frågor om kulturaktiviteter viktiga inslag.

Bidragsgivningen till den kulturella amatörverksamheten har belysts i kulturrådets rapport (1977:3) Stödet till amatörorganisationer. I rapporten betonas att bidragsgivningens framtida former är avhängiga av resultatet av folkbildningsutredningens pågående arbete.

Vad slutligen gäller etermediernas roll som kulturförmedlare förutsätter

utskottet att denna fråga kommer att behandlas ingående i den proposition om rundradions framtid som är att vänta våren 1978.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet förslaget om utredning av barns och ungdoms kulturella verksamhet (yrkande 1 b) och anser inte heller att det finns anledning för riksdagen att göra det i yrkande 2 föreslagna tillkännagivandet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1976/77:1129.

Stockholm den 8 november 1977

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Per Olof Sundman (c), Ingemar Leander (s), Olle Eriksson (c), Åke Green (s), Ingegärd Frænkel (fp), Karl-Eric Norrby (c), Lars-Ingvar Sörenson (s), Ingrid Diesen (m), Hans Alsén (s), Kerstin Göthberg (c), Lennart Bladh (s), Gunnar Richardson (fp), Lars Ahlmark (m) och Lena Öhrsvik (s).

GOTAB 55951 Stockholm 1977